

KUKA KUUNTELEE KÖYHÄÄ?

Kuunteleeko kuntapäättäjät köyhää? -teemaviikko

Luokkaretki Varsinais-Suomen Sininauha ry:n toimitiloihin 3.3.2021

Luokkaretki toteutettiin Sininauhan toimitiloissa ja Teams linkin kautta kaikille kiinnostuneille. Mukana oli Sininauha ry:n henkilökuntaa, 3 kokemusasiantuntijaa, 2 päättäjää ja Katariinan seurakunnan edustaja kirkkoherra Leena Kairavuo. Yleisöä Teamsin kautta oli 3. Osallistujia oli vähän, koska Turun päättäjillä oli samaan aikaan koronapalaveri.

Toiminnanjohtaja, ohjaaja Totti Räsänen esitteli Sininauhan toimintaa:

Yhdistyksen toiminnan tavoitteena on: Tehdä monipuolista vertais- ja vapaaehtoistyötä, päihdetyötä, kansalaistoimintaa ja palveluohjausta. Tukea syrjäytyneiden ja syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten elämänhallintaa ja arkea. Järjestää koulutusta ja tiedotusta verkosto- ja yhteistyökumppaneille. Toimia matalan kynnyksen kohtaamispaikkana eri ihmisille ja ryhmille. Päihdemaailmasta on todella pitkä matka normaaliin työelämään ja se kestää useita vuosia. Kuntouttavan työtoiminnan avulla saadaan työllistettyä kuntoutujia. Kuntoutujaa ei jätetä yksin. Vapaaehtoistyövoimalla tehdään ja se on hidasta. Avainsanana on ketteryys. Yhdistys tekee yhteistyötä yli rajojen ja sen keskeisenä työalueena on päihdehaittojen ja syrjäytymisen ehkäisy.

Minski Niemi, VV2, Vastuullisesti vapauteen:

VV2 on palveluohjausta alle 30- vuotiaille vankilasta vapautuville, yhdyskuntapalvelua suorittaville ja koevapaudessa oleville henkilöille, jotka kokevat tarvitsevansa tukea ja apua arkeen ja elämänhallintaan. Palveluohjaus on asiakaslähtöistä, yksilöllistä ja vapaaehtoista, mutta vaatii asiakkaalta motivaatiota ja halua elämänmuutokseen. Perusajatuksena on päihteetön ja rikokseton elämäntapa. Palveluohjaajat ovat myös portilla vastassa vapautuneita vankeja. Turussa ei ole kaikenikäisille vapautuneille vangeille palvelua ja nyt pyritään saamaan ikärajoitus pois. Apu: vapaaehtoista ja ilmaista asiakkaille, STEAn rahoituksella. Asiakas määrittää avun tarpeen. Palveluohjaajat ovat apuna kaikessa; siivousta, virastossa käyntiä, asiakkaan ohjausta päihdehoidon piiriin, kaikkea, missä asiakas kokee tarvitsevansa apua. Tavoitteet: päihdeettömyys ja siihen ohjaaminen. Korona-aikana jouduttiin laittamaan paljon toimintoja tauolle. Palvelu sisältää yksilötyötä ja ryhmiä. Tällä hetkellä n. 20 aktiivista asiakasta. V.2020 oli 54 asiakasta. Asunnon saanti asiakkaalle vaikeaa. Tuetaan myös koulutukseen ja kuntouttavaan työtoimintaan.

Ville Honkanen, AggrediTurku

Aggredi on Helsinki Mission kehittämä ja kodin ulkopuolisiin väkivallantekijöihin keskittyvä työmuoto, joka on toiminut pääkaupunkiseudulla vuodesta 2006. Turun seudulle toiminta on laajentunut keväällä 2020. Toimintaa rahoittaa Veikkaus. Aggredin tavoitteena on saada väkivaltainen käytös vähenemään tai loppumaan. Aggredi tarjoaa mahdollisuuden käsitellä väkivallasta syntyneitä ongelmia puolueettomalla maaperällä. Asiakkuus ei edellytä päihdeettömyyttä eikä rikoksettomuutta, vaan ainoastaan halun tehdä asiat toisin. Aggrediin osallistuminen on vapaaehtoista ja maksutonta. Kohderyhmät: Kodin ulkopuolisiin väkivaltarikoksiin syyllistyneet 18–49-vuotiaat henkilöt, vakavasti väkivallalla oireilevat henkilöt, koulu- tai joukkosurmaa tai vakavaa väkivaltarikosta suunnittelevat henkilöt (fantasiapohjainen väkivalta – tässä kohderyhmässä otamme vastaan myös alaikäisiä asiakkaita). Lisäksi Aggredi työskentelee seuraavien kohderyhmien kanssa: Ääriliikkeiden edustajat (äärioikeisto, äärivasemmisto) sekä taistelualueille lähtöä suunnittelevat ja sieltä palaavat henkilöt, järjestäytyneestä rikollisuudesta irtaantuvat henkilöt sekä heidän lähipiirinsä kuten vanhemmat, sisarukset sekä puoliset (asiakkaat ohjautuvat pääsääntöisesti Keskusrikospoliisiin JR-Exit-toiminnan kautta). Aggredi ei työskentele perhe-, pari- ja lähisuhdeväkivaltaan tai seksuaalirikoksiin syyllistyneiden asiakkaiden kanssa.

KUKA KUUNTELEE KÖYHÄÄ?

Sivu 2 / 3

Yhteenveto: Autetaan tekijää, jotta löydetään hänelle uusia tapoja toimia. Paljon on ollut tekijöillä koulukiusaamista ja suurta vaille jäämistä aina lapsuudesta saakka. 1 vankilapäivä maksaa yhteiskunnalle n. 250 e/pvä. Avovankilassa 150e/pvä.

Hannu Vesterinen, Varsinais-Suomen Sininauha ry

Yhteenveto: Otetaan asiakkaasta koppi eikä päästetä irti. Jokaisella on joku vahvuus. 1.sopimus on 3kk, jona aikana löydetään opiskelupaikka, toisille kestää vuoden tai kaksi. Jos asiakas saa tarpeeksi aikaa, on tulokset hyvät. Asiakkaan oman elämän laatu paranee. Tarjoamme: luovan toiminnan paja, keittiö, käsityöpaja (ompelu, maalaus), puupuoli, polkupyörien kunnostus, siistimistä ym. Vähän tilat rajoittavat toimintaa. Joustamisesta: On käynnistetty tukihenkilötoiminta ja saatu ketterästi frenditoiminta pystyyn. Etsitään asiakkaan haastattelun jälkeen frendi, joka kuuntelee ja järjestetään tapaaminen, vaikka kahvilla. Kuulluksi tuleminen auttaa ihmistä aidosti eteenpäin.

Hannu on koulutettu kokemusasiantuntija, 2016 raitistunut. Oivallus, että on satuttanut henkisesti paljon ympärillä olevia läheisiä päihdekäyttäjänä, vaikka luuli että satuttaa vain itseään. Pystyy nyt sanoittamaan läheisille päihdekäyttäjän roolin. Tämä kaikki on voimaannuttanut. Osaa vastata jo miksi jotain tapahtuu. Hannu pääsi Sininauhaan harjoittelemaan kokemusasiantuntijan koulutuksen jälkeen. Opiskelee edelleen. Elämä muuttuu, kun antaa mahdollisuuden. Kerrotaan realistiset tavoitteet suoraan niille, jotka apua kysyvät.

Siirrytään kokemusasiantuntijoiden tarinoihin. Arttu, Krisu ja Pasi kertovat tarinansa yleisölle.

Arttu: Koulukiusattu, rikollisuus, päihteet, kodittomuus. Tuli Sininauhalle työharjoitteluun 2012 eikä oikein jaksanut. Pääsi kuitenkin kohta työharjoitteluun takaisin. Kuntoutuksessa ym. 2021 saakka ja nyt palkkatuella. Hyvät työkalut saanut arkielämän hallintaan. Ollut rajojen kokeilua, rytmien ja rutiinien opettelua. Pitkä prosessi. Nyt ohjaajana pyörittää mediatyöpajaa. Paljon saanut Sininauhalta ja olisi muuten vieläkin "kentällä". Kaikkia ei voi auttaa, mutta on myös niitä, jotka ottavat apua vastaan. Ihminen ei tiedä itse mitä tarvitsee. Täällä Arttu on saanut työkalut.

Pasi: päihde-, väkivalta-, mielenterveysongelma. Päihteiden käytössä meni 20 v. Laitostaustaa, vankilassa. Aika rankka menneisyys. Kaikki aineet on käytetty läpi, joka johti rikollisuuteen. Pitkän tuomion jälkeen Pasi alkoi miettiä ja alkoi ottaa apua vastaan. Hän päätti että jotain on muututtava. Vankilan jälkeen hän pääsi Sininauhaan kuntouttavaan toimintaan. Koevapaus ja yhdyskuntapalvelut hän sai hoitaa samalla kun oli kuntoutuksessa, kun nähtiin, että hänellä oli motivaatiota. Vuonna 2020 Pasi pääsi puupuolen ohjaajaksi ja se auttoi rakentamaan elämään uudestaan. Pasi yrittää suuntautua rakennuspuolelle, kun tämä työ loppuu. Myös päihdetyö kiinnostaa. Ilman Sininauhan apua olisi jo uusi vankilareissu tiedossa.

Krisu: Lapsuudessa ja nuoruudessa oli taustalla isän alkoholin käyttö. Tehnyt nuoresta montaa työtä samanaikaisesti ja menestyi kunnes stressi, alkoholi, avioero, masennus ja työttömyys veivät pohjalle ja asunnottomaksi. Pääsi välillä taas ylös, mutta varsinaisesti jaloilleen vasta alkoholin käytön lopettamisen ja uskon tulon seurauksena. Nyt hän on ollut 3,5 vuotta raitis. Ohjaajaksi Sininauhalle pääsyn myötä Krisu kiinnostui Sininauhan toiminnasta ja hakee nyt kokemusasiantuntija koulutukseen. Hänen ajatuksensa on, että huomista voi muuttaa.

Hannu: 4 erilaista tarinaa ja lopputulos on aika lailla sama. Kaikki 3 antavat oman panoksensa nyt. Hienoja kasvutarinoita.

Yleisökeskustelussa nousi esiin koulukiusaaminen:

Kysymys yleisöstä: Päiväkotilapsista jo nähdään syrjäytymisen vaarassa oleva, miksi ei puututa jo silloin?

Ville: Rasion kaupunki on lisännyt psykiatrisia sairaanhoitajia kouluihin.

Yleisöstä: Vain hyvinvoivan työntekijän työ tuottaa. Puututtaisiin koko perheeseen jo aikaisessa vaiheessa eikä vain yksilöön.

Ville: lisää perhetyötä. Kiusaaminen ja ongelmakäyttäjä huomataan jo alakoulussa. Lapsien ei anneta olla enää lapsia. Omassa toiminnassaan ovat ryhtyneet pohtimaan ennalta ehkäisevää työtä.

Tilaisuuden loppusanat:

Totti: Sininauhan toiveena on, että valtio tekee osatyökykyisille firman, jossa ymmärretään porukkaa, joka kykenee tekemään vain osa-aikatyötä. Täällä ei ole duuni rankkaa, koska kyseessä on kuntoutus.

Kiitos järjestäjille, kokemusasiantuntijoille ja päättäjille osallistumisesta Kuunteleeko kuntapäättäjä köyhää? -teemaviikon tilaisuuteen!